

ACC. N:R. 5830

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Johanna Olsson
Härad: Luggude Adress: Marihem Pårp
Socken: Välluf Berättat av:
Uppteckningsår: 1939 Född år i 1854

Uppteckningen rör Engelska Ljukan, 1-9.

(Se på ULLMA:s kartfägelista 23)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5830

Landskap: Skåne Upptecknat av: Johanna Olsson
 Härad: Luggude. Adress: Marichen, Bäarp.
 Socken: Välluf Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939. Född år 1854 i _____

1.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Engeliska sjukam.

Denna benämning på nämnda sjukdom hörde man förr ej talas om. Den gick under namn av (madlaja) det vill säga barnet hade leda vid maten, ville eller kunde inte äta, var trött, olustigt och mycket besvärligt. Så var det att sända bud efter gumman som brukade måla för (madlaja) När jag själv var barn blev jag målt av en gammal gumma i min hemsöcken som hette Olu Lven Skans hon ansågs vara mycket säker till att bota det onda. Hon kunde till och med stöpa över dem med bly när inte annat hjälpte. Hon var ofta i mitt hem, en gång talade hon om att hon botat en drängpojke som var rätt illa deran, hon hade först målt honom, men han kunde inte bli bra för de var säkert något han var kommen för, För säkerhet var de bäst hon stöpte

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5830

Landskap: Skåne
 Härad: Luggude
 Socken: Välluf
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Johanna Olsou
 Adress: Marielund, Pärarp
 Berättat av:
 Född år 1854 i

2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2) över honom. Så klädde di av honom och lade honom till sängs så skulle Olu komma o stöpa med kyrkoblytagit vid norra sidan av kyrkan. Hur själva stöppningen till gick hörde jag inte för de skulle ju vara förbränd, men en glödande droppe smält bly föll ned på bröstet på hans bara kropp och brände så han hoppade högt ifrån bädden, sedan sade gumman nu för de onda sin väg. Slutet på 1880-talet dog Olu, så var der en annan gumma der i byn som gick omkring och sålde kakor i gårdarna, hon tog upp Olus mantel, ifall något barn var lite klent erbjöd hon sig att måla det för Sjever. De blev sedan den benämningen på sjukdomen, som bestod av 9 sorters Sjever. Hon mätte på (Sjy medan och fullmåne) så blev de ett osvikligt medel till förbättring. Själsan rådfrågades någon läkare

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5830

Landskap: Skåne Upptecknat av: Johanna Olsson
Härad: Lugude. Adress: Marichen, Bäarp
Socken: Välluf. Berättat av:
Uppteckningsår: 1939. Född år 1854 i

3
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3) Hjälpte det inte med hemma råd så fick di gå som krympplingar och stackare i hela sitt liv man såg så många gå gå på träben. Deras namn var nästan glömt, de blev aldrig annat än träbeningen var han gift fick hon heta träberingskan. Men dåtidens Läkare förstod sig inte på Engelska sjukkan på den tiden
Jag vill nu genom en liten berättelse skildra något ut mitt eget liv eller rättare våra barns. Jag gifte mig vid 23 års ålder ett år senare föddes en son, 2 år senare föddes en liten flicka, när hon var 5 månader tyckte vi att dotters benet var lite klenare än det andra. Vi blevo mycket bekymrade, jag lyfte henne upp på ett bord så vi skulle bättre kunna se. När hon så trampade på foten såg vi att hon vikt tårna in under fotsulan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5830

Landskap: Skåne Upptecknat af: Johanna Olsson
 Härad: Luggude. Adress: Marichen, Pärarp
 Socken: Välldy. Berättat av:
 Uppteckningsår: 1939. Född år 1854 i

4.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4) hon kunde inte rätta ut foten när hon trampade på den annars märktes det ingenting. Vi hämtade vår husläkare Doktor Appelgren Hålsingborg, han ordinerade medicin så trodde han att när hon blev så stor så hon skulle börja gå rätade väl foten ut sig, men det blev inte bättre. Vi voro både hos honom och andra Läkare men de voro lika oförstående. Den ene månaden gick efter den andre hon var ett år benet var förr sämre än bättre. Vid den tiden var Doktor Hvarström kommit i ropet genom att ge massage Drottning Sophia hade utnämmt honom till sin Livmedikus. Lå tog vi flickan med till Doktor Hvarström för att höra hans ordome. Hvarström ordinerade ingenting, men han tyckte vi skulle resa till Rönnehamn med henne o få ett bandage till benet. Han gav oss en adress till en bandageist i Rönnehamn

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5830

Landskap: Skåne Upptecknat av: Johanna Olsson
Härad: Luggude Adress: Marichen, Pärup
Socken: Välluf Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år 1854 i _____

5
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5) En söndag Lördagsmorgon reste vi med första Ångbåt till Köpenhamn. Jag tog en skoterska med, till att hjälpa mig med barnet som inte kunde gå men var rätt tung att bära. Innan vi reste hemifrån hade vi bestämt att när vi kom till Köpenhamn skulle vi tala vid en barnläkare först. Vi gick in på ett Apotek och rådfrågade oss di gav oss adressen på en läkare som skulle vara mycket i ropet när det gällde barnsjukdomar. Vi tog en drostka och åkte dit. De var en 50 års man, så följade vi fram den adress vi fick av Doktor Havström till Rangagisten, så undersökte han barnet tittade upp och sade, vad menar Doktor Havström tycker han att der kan sättas bandage på ett så litet ben de blir för värre. Kan han inte se att barnet har Engelska sjukkan eller som ni

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5830

Landskap: Skåne Upptecknat av: Johanna Olsson
 Härad: Luggude Adress: Näriken, Båarp
 Socken: Välluf. Berättat av:
 Uppteckningsår: 1939. Född år 1854 i

6.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

6) Länstjänar kallat Sjever, har ni inte någon gumma
 desamma som kan måla för sjever tag dit med henne
 så får ni se att hon kommer snart till att gå själv.
 Vi stodo tvivlande de hade vi aldrig tänkt på, men måste
 medge att vi hade en sjävergumma som bodde norr om
 Hålsingborg. Så fukt vi med osin av honom, en peppark
 fylld med ett stags kulört socker der kunde väl vara
 ett kekto. An det skulle vi ge barnet en liten thesked
 3 gånger dagligen så reste vi hem igen utan att köpa
 bandage. Följande Torsdag reste vi till sjävergumman
 med flickan, vi behöfde inte fanga oss vägen för en
 jemn ström av baronvagnar körande och gående vandrade
 ut mot Täljös och stannade vid ett litet stenhus som låg
 nere vid stranden der bodde gumman så gick vi in

ACC. N:R. 5830

Landskap: Skåne Upptecknat av: Johanna Olsson
 Härad: Luggude. Adress: Marickem, Pärup
 Socken: Vällef. Berättlat av:
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1854 i

7
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

9) Gummman undersökte flickan och förklarade att hon var
 svårt angripen av sjerror. Hon tog en tvinnad cylletråd
 och mätte alla leder på barnet sen band hon tråden om det
 klena benet. Så sade hon till min man Herrn kan gå ut
 för jag ser att han inte tror på det så gick han ut, sen
 smorde hon ^{barnets} alla leder med merulikor. På Apoteket skulle
 vi köpa en flaska merulikor med den skulle vi smörja
 alla leder 3 gånger dagligen, samt en flaska Rabarber
 o Violsirap till intagning en thesked 3 gånger dagligen
 Så skulle vi komma igen följande Lördag och sen derpå
 om Torsdagen således 3 gånger då samma procedur upp
 repades med måtrungen de 2 siste gångerna band hon tråden
 om armen. Så skulle alla tråderna sitta i 8 dagar sen
 skulle de tagas av och brännas den askan der blev skulle

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 5830Landskap: SkåneUpptecknat av: Johanna OlssonHärad: LuggudeAdress: Mariehem, TåarpSocken: Välluf

Berättat av: _____

Uppteckningsår: 1939Född år 1854 i _____8
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8) Barnet givas in. Jag bakade in den i en liten pannkaka
Så tog gumman 1 krona för varje besök, så skulle vi
komma igen på hösten vid lövfällningen och året därpå
vid lövgrickningen således 3 gånger. Då samma mätning
snypprepades som första gången. De hela säg för oss under
ut när vi hade svårt för att tro på någon förbättring.
Men en månad efter den första kuren gick flickan
och rätade ut sin fot så den blev lika med den andre
o musklerna fastnade, vi blevo nästan tvingade att
tro på underverket. Det dröjde rätt länge innan benet
blev i form med det andra men hon kunde gå och sp
ga hon som andra barn. Men de vill jag säga att om vi
då hade haft vår välsignade Vårforeanstalt och våra
skicklige Läkare skulle hon aldrig kommit till någon

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5830Landskap: SkåneUpptecknat av: Johanna OlssonHärad: LuggudeAdress: Nakskövle, KäarpSocken: Välluf.

Berättat av: _____

Uppteckningsår: 1939Född år 1854 i _____9
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9) Ljevergumma. För jag har dagligen för mina ögon underbara fall som blivit helbreddagorda vid Helsingborgs sanföremstalt. 1914 var jag ännu en gång hos Tålsjögumman, men inte för min egen del. De var en ung fru som ville jag skulle följa med henne till gumman, hon hade med sig en liten flicka 2½ år som var så liten i sina armar så hon hade ingen matet i dem jag följde med henne dit den förste gången. Der var samma trafik då som förut. Den gammsta var död men hennes dotter hade lärt yrket hon hade lagt till på arvods så hon tog 2 kronor varje gång i stället för förut en. Men de tyckte att flickan blev av den kuren mycket bättre. Sen har jag inte varit der, men jag tror att de håller på än, jag var i Tålsjö här för ledin men tänkt inte på att fråga derom.

Skriv endast på denna sida!